

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 260 (4955)
19 НОЯБРЬ 1982 й.
ЖУМА
Газета 1986 йил
1 июлдан чиқа бошляди.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ИЛҲОМБАХШ МЕҲНАТИМИЗ СЕНГА, ЖОНАЖОН ВАТАН!

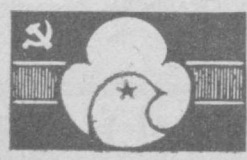
ТЎЛА САФАРБАРЛИК БИЛАН, ҒАЛАБА САРИ!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан эълон қилинган республика пойтахти меҳнаткашларининг Оқиқ хатида баён этилган оталарча салимий қаҳирқ сўзларига амалий иш билан жавоб бераётган шаҳарлик пахтакорлар йигит-термининг ана шу якуновчи палласида юксак кўтаринкилик, ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Катта пахта конвейери бир минут ҳам тўхтамаётир: социалистик мусобақа ғолибларининг пешона тери, қавариб кетган қўллар, уларнинг чекрасида барқ уриб турган табассум бир-бири билан чамбарчас боглиқ.

«Оқ олтин» терминида Тошкент автомобиль йўллари институтининг студентлари чапдаги сурат, Тошкент Давлат педагогика институтини студентлари юксак кўрсат-

кичларга эришмоқдалар. Тошкент Давлат педагогика институтининг энг яхши коллективига кўчма Қизил байроқ топширилмоқда (юқоридаги суратда). Техника уларнинг жасоратли ишида дастлабки ёрдамчи бўлаётди (пастда, ўнгдаги сурат). Уқитувчилар, олимлар ёшларни улкан марра сари илҳомлантирмоқдалар. Шулардан бири — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номи тил ва адабиёт институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг муҳбир аъзоси, профессор М. Қўшонов (ўртадаги суратда ўнгдан иккинчи). Тошкентликлар ўз вақтлари билан ҳар қанча фахрлансалар арзийди. Улар пахта теримига жўнаш олдидан берган ўз ваъдаларининг устидан албатта чиқадилар. Ҳосил сўнгги чаногича териб олинди. Мамлакат 6 миллион тонна Ўзбекистон пахтасини қабул қилиб олади.

Биз ҳаммамиз — пахтакормиз

«ОҚ ОЛТИН»-ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 18 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ
(Планга нисбатан процент ҳисобида)
Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

ТОШКЕНТ
ҚАССР

ХОРАЗМ	0,18	107,85
БУХОРО	0,21	104,21
НАВОЙИ	0,30	101,48
Сурхондарё	0,35	95,49
Фарғона	0,81	94,36
Самарқанд	0,53	92,69
Қашқадарё	0,54	91,79
Андижон	0,49	91,71
Жиззах	0,52	91,10
Сирдарё	0,31	90,50
Наманган	0,54	89,45

Республика бўйича: 0,40 96,75

ПАХТАЗОРДАН ДАРАКЛАР № 38

Фарғона областининг иккинчи райони — Фарғона ва Олтириқ районлари пахтакорлари катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Фарғона райони эл хирмонига 33.700 тонна «оқ олтин» етказиб берди. Яна 2 минг тонна пахта тайёрлашга қарор қилинди.

Олтириқ районида эса ялпи ҳосил 42.300 тонна ташкил этди. Район меҳнат аҳли яна 1700 тонна пахта териб беришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Самарқанд област Пахтачи районида Свердлов номи ва Киров номи колхозлар маррага етди. Свердлов номи колхоз 7100 тонна, Киров номи колхоз эса 4.980 тонна «оқ олтин» тайёрлади.

Мураккаб об-ҳаво шароитлари қарамай Сурхондарё областиде пахта терими қизғин давом этипти. Қўмқўрғон районидан Улъянов номи совхозда кунлик ўсиш 1 процентини, Олтинсой районидан Чкалов номи совхозда эса 0,83 процентини ташкил этмоқда. Пахтакорлар ғайратга-ғайрат қўшиб, област хирмонини юксалтирмоқдалар.

Тошкент областининг Пискент районидаги «КПСС XXVI съезди» совхоз пахтакорлари эл хирмонига 9 минг тонна пахта етказиб бериб, йиллик планни бажардилар. Ҳосилдорлик гектар бошига 32 центнерни ташкил этди.

УЛУҒВОР МАРРАГА ИНТИЛИВ

Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг 6 миллион тонналик Ўзбекистон пахтасини учун курашда жасорат ва фидокорлик намуналарини кўрсатётган тошкентлик ўғил ва қизларига Оқиқ хатидан.

Институт бошланғич таълим методикаси ва дефектология факультетининг 750 нафар комсомол ва ёшлари 7 бригадга бўлиниб Мирзавул райони пахтакорларига яқиндан мадад бераётган Низоомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтини коллективини янги зафарларга илҳомлантириб юборди.

Факультетининг Х. Ҳасанова, З. Бадалова, Н. Шоюсупова, Ш. Усмонов, И. Подгаецкая, С. Қўшмуродова, О. Муҳаммадиева, Н. Абдуразақова, Б. Шиниёзова, Х. Анорбоева, М. Мирзамамедова, Ш. Мирзаахмедова, Ф. Усмонова каби студентлари хирмонга 2—3 тоннадан пахта териб тўйдилар.

Т. СУЛТОНОВ,
Низоомий номи Тошкент Давлат педагогика институтини ўқитувчиси.

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ОЛДИДЯН

ТЕЖАЛГАН ЁҚИЛГИ ҲИСОБИГА

Марказлашган усулда юк ташини автомобиль трестига қарашли 2505-автокорхона коллективини пландан ташқари 78 минг тонна халқ хўжалиги юкларини турли манзилларга етказиб берди. Шунингдек, коллектив ўтган ўй мобайнида 80 тонна бензин, 50 минг сўмликдан зиёд турли эҳтиёт қисмлар тежаб қолди.

Автокорхонанинг 76 хайдовчиси ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили план топишриқларини адо этганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Коммунист икк шанбалик куниде ҳам худди шу хилда юқори унум билан меҳнат қилмади, — дейди йлғор хайдовчи В. Лукьянов ва ремонтчилар бригадари А. Блохин. Автокорхонамиз аъзолари 18 декабрь кунини тежаб қолинган ёилги ҳисобига меҳнат қилиб, пландан ташқари 2 минг тонна халқ хўжалиги юкларини ташинга, 3 та машина дега-телин ремонт қилишга қарор қилдилар. Беш йиллик фонди ҳисобига 2 минг сўм ўтказилади.

ЗАРБДОРЛАРЧА МЕҲНАТ БИЛАН

Ҳар кунини 1 миллиондан ортиқ шаҳарлик пассажир авто-транспортини хизматидан фойдаланади. Бугунги кунда маршрутлардаги транспортлар ҳаракати ва йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш учун кўп тадбирлар амалга оширилмоқда. Шунинг учун ҳам коллективлар ўртасида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилган социалистик мусобақа қизғин тус олган.

ҒАЙРАТ КЎРСАТИВ

Тошкент шаҳар пассажир транспорти ишлаб чиқариш Бюро башқармасига қарашли 2-автокотбинат коллективни Москва шаҳарининг корхоналарининг 18 декабрда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги тапашбўсуни қўлаб-қўватлаб, коммунистик шанбалик шарафига 10 декабрда беш йилликнинг иккинчи йили планни адо этиш, шанбалик кунини эса иқтисод қилинган бензин ҳисобига ишлаб 52 минг сўм, шу жумладан пландан ташқари 10 минг сўм даромад олиш мажбуриятини қабул қилдилар. Ҳозирдан автокорхона коллективни юксак руҳда меҳнат қилмоқ-

да. 1 ноябрь кунини эса автокорхонанинг 920 ишчиси ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили план-топишриқларини бажарганликлари ҳақида рапорт берди. Хайдовчилардан А. Медведов, А. Қамбаров, А. Маловик, Т. Харрасов, П. Идаев ва Р. Турбаевлар пешқадамлик кўрсатиб касбдошларига унмак бўлишмоқда.

Шанбалик кунини 710 та машина йўловчиларга хизмат кўрсатди. Ўша кунини шанбаликда 2400 киши қатнашиб 2 минг сўмлик ремонт ишлари бажарилади ва корхона ховлиси, деҳқон тартибда келтирилади. 4 минг сўмдан зиёд маблаг ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказилади.

Тошкент шаҳар Совети ишроия комитетида НУҚСОНЛАР БАРТАРАФ ЭТИЛСИН

Қўзғи-қички мавсумдаги ишларга тайёргарликни назорат қилиш ва Тошкентнинг 2000 йиллигини ишониларга ҳозирлик қилиш бўйича шаҳар комиссияларининг нобатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Тошкент шаҳар Совети иккинчи комитети раиси Б. О. Қозимов мажлисга расмий қилди.

Турар жой ташкилотлари коллективни совуқ кунларга тайёргарлик қилишда бир қанча ишларни бажарди. 251 та турар жой капитал ремонтдан чиқарилди, 36 минг квадрат метрдан ортиқ ташқи деворларнинг чоклари ремонт қилиниб, полъездларга қириверишдаги ойна ва деразалар ремонт қилинди.

Лекин шунга қарамадан баъзи бир уйлар ўз вақтида иссиқлик тармоғига уланмади. Қишлоқ ва Анжал Иромова районлари массивларидаги 3, 8, 9, 11, 12, 23-кварталлардаги иссиқлик тармоқлари ишдан чинди. Юнусов массивидаги А—3 «Марказ 4, 5, 6, 7» кварталларидаги уйлар бир иситилдиб, бир иситилмаётир. «Марказ—13», «Марказ—27» кварталларида, Қишлоқнинг 25 кварталларидаги уйларда иссиқлик паст бошда бўлаётганлиги сабабли радиаторлар ишдан қолдирилди. Ана шундай камчиликларни содир бўлаётганлигига қарамастан «Таштислосет» бутунги кунгача 3-қондонхонага қўшимча насосни монтаж қилиш масаласини ҳал этмади. Иссиқлик тармоқларидаги белгиланган режимга эътибор берилмаётир. Турар жой ташкилотлари иссиқлик тармоқларидаги авария содир бўлган жойларда камчиликларни бартараф этишга тезда эътибор беришга керак. Уй-жой комитетлари жамоатчилик ва активистлар билан биргаликда аҳоли ўртасида сўхбат олиб бориб электр энергия, иссиқ сув, газдан тежаб-тергаб фойдаланиш кераклиги ҳақида тушунириш ишларини олиб боришлари керак.

Ингиланди Шота Руставели. Пушкин қўчалари. Жунарс-ке посседеденти қурилиш ва реконструкция ишлари билан боглиқ бўлган масалалар ҳам тинглади.

39. Пахтазор—жасорат майдони

▲ РЕПУБЛИКА ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТИНИНГ МУРОЖААТИГА ЖАВОБАН. ▲ ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ОҚИҚ ХАТИ СИРДАРЕ ВА ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЛАРИДА МЕҲНАТ ҚИЛАЁТГАН СТУДЕНТ-ЁШЛАР УРТАСИДА ҚИЗГИН КУТИБ ОЛИНДИ. ▲ ОҚИҚ ХАТГА АМАЛИЙ ИШ БИЛАН ЖАВОБ БЕРАЁТГАН ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ 250 УҚИТУВЧИСИ БЕЛИГА ЭТАК ТУТИБ ПАХТА ТЕРМОҚДА. ЖАМИ 14,5 МИНГ КИШИ, ШУ ЖУМЛАДАН, 850 УҚИТУВЧИ ЖИЗЗАХЛИК ПАХТАКОРЛАРГА МАДАДКОР БЎЛМОҚДАЛАР. ▲ ҲОЗИРГАЧА ИНСТИТУТ КОЛЛЕКТИВИ ХИРМОНГА 12,5 МИНГ ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТУКДИ. ▲ «6 МИЛЛИОН ТОННАЛИК ХИРМОН УЮЛГУНЧА УРНИМИЗ ПАХТАЗОРДА», — ДЕИЙШМОҚДА УЛАР.

АНКЕТА САВОЛЛАРИ:
1. Бахт деганда нимани тушунасиз?
2. «Меҳнат семестринга муносабатингиз қандай?
Бугун анкета саволларига Тошкент политехника институтини автоматлаштирилган бошқарув системалари факультетининг студенти З. ШОНАЗАРОВ жавоб беради:

1. Мен автоматлаштирилган бошқарув системалари факультетинида тахсил қўраётганим учун кўп меҳнатини илҳом борича енгиллаштириш, ишларнинг мушқоқ кўпчилигини механизация зиммасига юклашни бахт деб биламан.
2. «Меҳнат семестри»да яна бир марта шунга ишонч ҳосил қилдимки, пахтачилликни механизациялашнинг аҳамияти жуда катта. Об-ҳаво инжиқлик қилаётган ҳозирги шароитда пахтакорлар ёнида бўлиш биз учун катта бурчдир.

Оқиқ хатни ўқиб ундан илҳомланган Тошкент политехника институтини педагог ва студентлар коллективни ҳузурида бўлиди. Институт партия комитетини секретари Иван Алексеевич Ливерко билан суҳбатимиз қисқа бўлди.

Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг Оқиқ хатига жавобан 14,5 минг студент ва педагог Жиззах области пахтакорларига яқиндан ёрдам беришмоқдалар, деди у.

Терим энг аввирга чиққан пайларда кунинга 560-570 тонна пахта терилиди. Тўсатдан қор ёғиши натижасида терим суръатини бўшаширмадик учун бутун чоралар қўришга аҳд қилди. Негаки, Ватан биздан 6 миллион тонна «оқ олтин» кутмоқда. Мана шундай дамларда, яъни қалб даъвати билан фидокорлик кўрсатётган студентларнинг ота-оналари, педагогларимизнинг бола-чақалари пахтазорда юрган яқин қариндошларимиз қандай аҳволда экан деб қизиқишлари табиий, албатта. Мен шунга кафолат бериб дамил айта оламаники, теримда қатнашаётган барча студент ва педагогларимиз учун ҳамма-

шарт-шароитлар яратиб берилган. Улар исhtiомат қилаётган турар жойлар, дала шийлонларида печкалар ўрнатилган, ўтинлар яшилган. Хоналар яхши иситилмоқда. Барча озиқ-овқат маҳсулотлари пешимеш етказиб турилибди.

Бутун куч ва эътибор республикамизнинг 6 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонини тезроқ бўлиб етишга қаратилган. Тошкент политехника институтини студентлари пахта терётган Жиззах областининг 11 ва 12-соҳаларида бўлиди. Институтнинг юзлаб студентлари ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам теримда фаол қатнашмоқдалар. 11-соҳода пахтакорлари бу йил 3826 гектар пахта майдониде мул ҳосил етиштиришган. Ҳали далаларда ҳам ҳосил кўп. Отамурад Жамшидов, Бахром Нодиров ва бошқалар етакчилик қилаётган бригадалар байроқдорлигини қўлдан беришмаяпти. Бунда институтнинг инженерлик-физика факультетини ва автоматлаштирилган бошқарув системалари факультетини студентларининг ҳиссаси катта.

Совхоз ер тузувчиси Урол Каримовни институтнинг шу совхозда жойлашган штабиде учратдик. Штабиде институт ходими Илбас Ҳошимов далаларда олиб борилаётган ишлар ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Автоматлаштирилган бошқарув системалари факультетинида 300 дан зиёд автоматлаштирилган бошқарув системаси факультетининг мингдан, зиёд студентлари шу долзарб дамларда ўз ўришларини пахтазорда деб билмоқдалар.

Студентлар жуда катта ёрдам беришляпти, — деди суҳбатда қўшилган У. Каримов. — Бизнинг ерларинида шўр йўқ, серхосил ерлар. Асосий ишни механизация зиммасига юклаганмиз. Мана шундай тизим дамларда студентлар ёрдами жуда қўл келаяпти.

Гўзал Орипова, Муродил Раҳимов, М. Маллаев сингари ўнлаб студентлар ҳозир шариотда ҳам ўз курсдошларига намуна бўлмоқдалар. Мусобақа якуналари мунтазам қўлиб бориляпти, ғолиблар рағбатлантириляпти.

(Давоми бор).

60 ШОҲЛИ САНА ШАРАФИГА

Биз шонли саналарни муносиб нишонлашга одатланганмиз. Айни кунларда бизлар яна бир муҳим санага — ССР Иттифоқи ташкил тоналганнинг 60 йиллигига ҳозирлик қилишамиз. Коллективимиз СССР ташкил тоналганнинг 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага актив қўшилган ҳолда меҳнат қилапти. Аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш маданиятини оширишга аҳолида эътибор берилган. Меҳнатнинг илгор усуллари қўлланилган, ишга сийқилишдан мусоабатда бўлиш ижобий самаралар берилган. Коллективимиз 27 октябрда ўн биринчи беш йиллигининг ўн ойлик пилани бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Ҳайдовчиларимиз сал кам 35 миллион йўловчига хизмат

кўрсатишди. Давлатга 2047 минг сўм фойда келтирилди. Мен аъзо бўлган 25-маршрутта хизмат кўрсатувчи бригада ҳайдовчилари ҳам баракали меҳнат қилишди. Бригада коллективни давлатга 262,3 минг сўмлик фойда келтириб, ойлик пилани мўддатидан тўрт кун олдин ошириб адо этди. Бундай қувончли ютуққа бригадиримиз Т. Абдураҳмонов, В. Қозлов, В. Гашиков, В. Зялов каби пешқадам ҳайдовчилар катта ҳисса қўшдилар.

С. КАРИМЖОНОВ, «Главлташассавтотранс»га қарашли 4-автотас парки ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қазрамо-ни, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутаты.

Тез қурамыз, тез ўзлаштирамыз ЎРТА ОСИЁДА ЯГОНА

КПСС XXVI съезди қарорларини да қурилиш индустрияси қувватини ошириш, янги қувватларни ишга тушириш каби муҳим масалалар илгари сурилган. Ана шу мақсадда яқин йиллар ичиде пойтахт-шимонда ҳам янги, қувватли ўсозлик комбинатларини ишга тушириш йўлжизини қўйилган. Шулардан бири пойтахтнинг Сергели районида бўйбд этилатиш. Бу йилги ҳажм-бюджет ўсозлик заводи бўлиб, тайёр комбинат қурилиш-лар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган Ўрта Осиёдаги ягона корхона бўлиб қолади. Заовд конвейеридан берча комбинатини, санитария-техника жиҳозлари билан комбинатларини ва бутунлай пардоздан чиқарилган квартиралар тушириб олинад. Бундай квартираларни фақат объектга олиб бориш ва у ерда уларни сифатли монтаж қилиш қолади, холос.

Бўлажак заовднинг қуввати йилга 110 минг квадрат метрга етади. Уни бўйбд этиш учун 20 миллион сўмлик капитал маблағ сарфлангани кўзда тутилган. Шундан 14 миллион сўм қурилиш-монтаж ишлари учун сарфланган. Ҳозирда «Главлташассавтотранс»нинг 3-трестига қарашли 23-қурилиш бошқармаси бош пудратчи сифатида 20 гектарлик майдонда улкан заовд қурилишини ёрдамчи пудратчи ҳамкорлигида амалга оширмоқда. Қурилиш бошланган — 1980 йили объектда бир миллион сўмликдан зиёд капитал маблағ

ўзлаштирилди. Ўтган йили тўрт миллион, шу йилнинг ҳозиргача 2,5 миллион сўмликдан зиёд капитал маблағ сарфланди.

Қурувчилар шу кунларда эъғайрат-шижоат кўрсатишда объектининг биринчи навбатини 1983 йили Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига ишга тушириш учун астойдил курашмоқдалар. Ҳозирда бир қатор ёрдамчи объектларда ҳам қурилиш-монтаж ишлари жадвал суръатлар билан олиб борилади. Бу ерда меҳнат қилаётган «Устальконструкция» трестининг «Стальмонтаж» бошқармаси, «Таштрансспецстрой» трестининг 2-қурилиш бошқармаси қурувчилари баракали меҳнат қилишляпти.

Қурувчилар ўртасида «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шiori остидаги меҳнат беллашувни кун сайин авж оляпти. Ҳар бир қурувчи ўз зиммасига олган шахсий социалистик мажбуриятини ортиги билан удалашга ҳаракат қилмоқда. 23-қурилиш бошқармасининг И. Салимов бош-лиқ бригадаси беллашувда пешқадамлар сифатида боришти. Бу монтаж-қурилиш коллективини СССРнинг 60 йиллик туғилиш юксак меҳнат зафари билан қарши олиш учун курашмоқда.

Объектдаги меҳнат мароми қурувчиларнинг ўз сўзларининг устидан чиқиндишди, Ўрта Осиёда ягона бўлган улкан заовднинг биринчи навбатини ўз мўддатиде ишга туширишдан далолат беради.

С. ҚАСАНОВА.

Беш йиллик вахтасида ЁШЛАР ШИЖОАТИ

Халқимизда шонли саналарни меҳнат армуғонлари билан қарши олиш ағнага айланиб қолган. Шунинг учун ҳам биз шу кунларда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ғайрат кўрсатиш ишламоқдамиз. Бригададорлар ўзaro меҳнат беллашувни самараси юқори бўлади. Чунки беллашиб ишлаганда киши доимо янги марралар сари интилади, кун сайин юқори кўрсаткичларга эришади. Ўз «қариб»ларидан ўзиб кетишга ҳаракат қилади. Бизнинг бригадасида коллектив ҳам қурилиш бошқармаси комсомол-ёшлари ўртасидаги беллашувда доимо етакчи бўлишга эришиб келмоқда. Бригадаси аъзолари беш йиллик вахтасида қарамай шахаримиздаги кўпгина объектларни бўйбд этишда иштирок этишляпти. Бугун Кафанов кўчасида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси бюромасига кўра ётоқхона бўйбд этилган. Объектда ишлар жадвал суръатлар билан олиб бориляпти. Мақсадимиз — бу муҳташам ва замонавий янги ётоқхона

нани ўз мўддатиде фойдаланишга топширишдан иборатдир.

Қўлга киритаётган ютуқларимизда, албатта, илгор иш усуллари билан фойдаланиш, коллективдаги ўзаро ҳамжиҳатлик, турдош қабилиш пухта эгаллаб олиш каби омиллар илдиндан ёрдам бериляпти. Бригадизминг М. Яхшилик, Ш. Қўқонбоева, Ш. Наврўзов ва бошқа аъзолари ҳиммат кўрсатиб ишляпоти. Бригадаси биз билан ёнма-ён меҳнат қилаётган И. Азимов бошлиқ дураторлар бригадаси билан беллашиб келяпти. Бу бригада ҳам меҳнатда фидокорлик намунасини кўрсатмоқда. Биз кураётган объект яқин кунларда широйида кўрб бўлиб қўйилади. Хуллас қурувчиларимиз СССРнинг 60 йиллигини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб оладилар.

Д. ЧАНИШЕВ, 159-трест 56-қурилиш бошқармасининг сувоқчилар бригадаси бошлиғи, Ўзбекистон Ленин комсомолы мукофоти лауреати.

Корхона китобсеварлари КОНКУРС ҒОЛИБИ

СССР 50 йиллиги номидаги «Тошкент трактор заовди» ишлаб чиқариш бирлашмаси китобсеварлар жамияти бошлангич ташкилот республика китоб тарқатувчилар кўрик-конкурсиде биринчи ўринни эгаллади.

Корхонада китобсеварлар жамиятининг бошлангич ташкилотиди.

сан илмий-техника кутубхонаси ходимлари билан ҳамкорликда уюштирилди. Айниқса, бу борада олиб бориляётган ишлардан энг оммавийлашгани илмий-хизматчилар китобсеварлар жамиятига аъзо бўлиш, ишларнинг ёзуви ва шонлар билан ўзлаштирилган яқини ўқушлардан ижодий учрашувлар, китобхоналар конференциялариди.

Ғ. РАЗЗОҚОВ.

Юнусовод массивида над кўтаравган турар жой биноси қурилишида 1-ўсозлик комбинатига қарашли 2-қурилиш бошқармасининг бўйбд-норлари (суратда) Т. Ненюбова, О. Усмонов, И. Мамамонов, Я. Қозиевлар жонбозлик кўрсатмоқдалар.

19 НОЯБРЬ, 1982 й.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Куйбишев райони шаҳар марказидан шимол-шарқ йўналиши бўйлаб Халқа йўлгача бўлган территорияни эгаллаган. Илдин йилга район территорияси таниб бўлмас даражада ўзгариб, қатор ободонлашган майдонлар, магистрал йўллар, маданий-маиший объектлар ва индустриал турар жой массивлари бўйбд этилмоқда. Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи арафасида бунёдкорлик ҳаракати янада қизғин тус олган. Район ободонлаштириш бошқармаси коллективни юбилейга қизғин тайёргарлик, кўрмоқда. Коллектив Рост-донлиқлар методи-га амал қилган ҳолда

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИНИ

ишлаб чиқариш корхоналари, ташкилотлари коллективлари билан ҳамжиҳатликда белланган план асосида ободонлаштириш ишларини олиб бормоқда.

Ўтган вақт ичиде район ободонлаштириш бошқармаси коллективининг бевостона иштироки ва раҳбарлиги остида Пушкин, 1 Май, Печерский, Зулайко, Абдали кўчаларида асфальт ётичиш ишлари бажарилди. Жумладан, Қорасув массивидаги йўлларда капитал ремонтдан чиқарилди. Шунингдек, М. Горький, К. Маркс, Пушкин, Ҳамза, Окули-боев, Навой кўча ва проспектиларда ҳам ремонт ишлари олиб борилиб, бу объектларда

жами 362 минг сўмлик иш бажарилди. Район территориясидан оқиб ўтган анҳорлар ҳам эътибордан четда қолган йўқ. Қорасув каланининг қирғоқлари бетонлаштирилди. Қайра, Бўз, Турк, Янгонов, Юзариқ калалари бўйлариде ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Бир аватқлар қаровисз бўлган соҳиллар эндиликда сайроҳ манзилларга айлантирилди. Бундан ташқари кўчалар ва турар жой массивлари бўйлаб ўтган сугорчиш шохобчаларида ҳам иш тезкор суръатда бори. Шаҳар илди боилгини сув билан янада яхши таъминламоқ учун бу ишлар кўмак-кўри бегўхтов ба-жарилиб, ўтган ойлар

мобайнида Қорасув массивининг 1, 2, 4-микрорайонлари, тракторсозлар массиви ва Луначарский, Пушкин, Абдали кўчаларидаги ирригация тармоқлари капитал ремонтдан чиқарилди. Бунда жами 136 минг сўмлик иш бажарилди. Шунингдек, қўқаламзорлаштириш шохобчаларида ҳам бир қанча тadbирлар амалга оширилди. Шаҳар илди боилгини сув билан янада тўлароқ қондириш учун Янгонов, Юзариқ, Турк калалари бўйлариде насос станциялари қурилди ва натижада Черашев, Троицкий, К. Маркс, 1 Май, Октябрьский, Луначарский, Абдали кўчалари ҳам-да Улугбек посёлки-даги ирригация тармоқ-ларига сув чиқариш яхшиланди. Хуллас, сугорчиш тармоқлари бўйича районда 183 минг сўмликдан зиёд капитал ва жорий ремонт ишлари адо этилди.

Район шаҳар юбилейига қизғин тайёргарлик қилмоқда. Бу ишга аҳоли, шунинг-дек, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли қурилиш ремонт бошқармаси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қошидаги қурилиш ремонт бошқармаси, 2,14-қурилиш ремонт бошқармаси ва бир қатор қурилиш ташкилотлари жалб этилган. Хусусий улашларда жойлашган кўчаларда ободонлаштириш ишларини

Куйбишевликлар ҳар бир кундан унумли фойдаланиб, Тошкент юбилейига пухта ҳозирлик қилишмоқда. Шу кунларда районда қўқаламзорлаштириш, ҳам қизғин кетмоқда.

И. ОЧИЛОВ.

18 ДЕКАБРЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

46 ТА МАШИНА ИШГА ЧИҚАДИ

СССР ташкил тоналган кўннинг 60 йиллиги муносабати билан 18 декабрда коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ватанпарварлик ташаббуси ҳамма ерда кенг қўлоқ ёймоқда.

Бу ибратли ишга шаҳардаги 3-автотомбинат ҳайдовчилари ҳам қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Шанбалик кўни ҳайдовчилар тежалган ёқили ҳисобига 146 машинанинг ишляшини таъминладилар.

Шу кўни ҳайдовчилар планга қўшимча 22,5 тонна нон маҳсулотлари ташиб берадилар. 1, 2-класс шофёрларидан кўпчилиги машиналарини техник текширувдан ўтказсалар, 6 та юк машинаси билан 80 киши атрофини тозалаш, ободонлаштириш ишлари билан шуғулланыди.

Автомобилнинг 6-колоннаси машаллардан ҳисобланади. Бу колоннага II, III даражали Меҳнат Шухрати ордени кавалери, коммунист Мурод Омонов бригадирлик қилмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдори бўлган бу бригада шанбалик кўни энг юқори унум билан ишлагга аҳд қилди. Машгал ҳайдовчилардан Эргаш Бегу-бов, Равдан Иброхимо-в, Виктор Исаев, Толик Едисеев, Йўлдош Омонов кабилар шу кўни 150—160 процентга етказиб ишлагга аҳд қилдилар. Шу кўни тушган маблағ тинчлик фондига ўтказилди.

Ғ. ИБРОҲИМОВ.

БОШ МУХБИРИМИЗДАН

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

• Нон — бебаҳо бойлигимиз ЭЪЗОЗЛАМОҚ КЕРАК

Нон — бебаҳо бойлигимиз! Газетада саҳифаларида тез-тез эълон қилиниб турган мақолаларда бу неъмат тўғрисида аjoyиб фикрлар билдириб турилади. Бунда нон таърифидан ташқари исрофгарчиликка бўлган жиддий алам ва ачинилар ҳам ўз аксини топмоқда.

Яқинда мен, фильмда Ленинград қамали тайтдаги заҳарлар билан танидимиз. Оси-мон замин титроқча тушган заҳарларда нон қадриин, нон-нон, дея очилган ҳалок бўлган болалар, кишилар қисматини кўриб бағрим эзилди. Бу Ватанимиз тарихидеги кечаги оғир воқеалар. Ваҳоланки, шу кунларда ҳам ер юзиде нон ҳидига ташна жабордилар йўқми? Бунинг учун қудалик матбуотга бир назар ташлашнинг ўзи ки-фоя...

Бундан қатъий назар нонни эъзозлаш, қўлга суртиш каби одатлар қадим-қадимдан сақланиб келмоқда. Нонга бўлган ҳур-мат мурғалигимизда-еки онгимизга, қалбимизга сингдирилди. Ўз навбатида биз фар-зандларимизни шу руҳда тарбияляимиз. Бу ҳам қарз, ҳам фарз!

Шу билан кўни кеча юз берган янчили бир воқеани ҳикоя қилмоқчиман: автобусдан башанг кийинган бир аёл бола етаклаб тушди.

ТУНГИ ТОШКЕНТ. СУРАТЛАРДА: Луначарское шоссе ва Навой театри биносининг тўнги кўриниши.

У. КОЛБОВОВ.

Қиш — синов даври

СОВУҚ АЗОБИ

Биз 2-Қорақамаш массивининг 4-микрорайонидеги 4-а» уйда истиқомат қиламиз. Ўзим касал, уйда ётоқ бор. Мана 20 кундан ошдини, уйимиз ис-май, совуқ азобини тортимоқдамиз.

Бу турғиде 36-ЖЭК раҳбарлари бир неча бор мурожаат қилдик. Ниҳоят бир ҳафта бурун уйимиз сал исinganда бўлди. Кўп ўтмай илди батареялар яна совуқ қолди. Мен дарҳол (7

ноябрь кўни) ЖЭКка телефон қилдим. Турбани олган аёл: «Бугун слесарь-сантехник л а р йўқ, эртага албатта одам боради, кутинг», деди. Уч кун кутдик. Сабрим тугаб 10 ноябрь кўни яна телефон қилдим. ЖЭКдан: «Сизларга қарашли слесарь бугун ЖЭКда наватчи, борадими?» деган га-лати жавобни эшитдик. Совуқ жонимиздан ўтиб кетавергач, қай-та-қайта телефон қил-дик. Мен дарҳол (7

Э. РАХМЕДОВ.

АЯНЧЛИ АҲВОЛ

Хурматли редакция! Бу хатни бундан 6—7 ой аввал Чилонзор райониинг Д—20—А квартирасидеги 8-уйга бир олам қувонч билан қўйиб келган 150 дан ортиқ хондон аҳли номидан афсус ва надомат билан ёзаётганимиз. Бу хатни ёз бўйи совуқ сув ҳам, иссиқ сув ҳам бўлма-ган, лифтар иллатилма-ган, газ уланмаган, атраф ифрос қилинган, лифтар билан тўлиб кетган пайтда ҳам ёзма-ни эдик. Чунки уйимиз ҳали йўқ, нуқ-сонлар аста-секин бар-тараф этилар, деган истихолога боргандик. Мана, қичинини қайраб қиш ҳам кел-ди. Энди бир ташвиш-шимизга ўн ташвиш қўйилди. Айни пайтда аҳвол тангланган. 8 та подъезддаги мавжуд лифтарнинг 4 таси «қимирламайди». Атраф қичиндиларга тў-луқли яхшиланган кетишга умид қилаётган аҳоли яна чорасиз қолди.

Бу тўғрисида Чилонзор район уй-йўш иш-лаб чиқариш трести ва шаҳар уй-йўш бошқармаси раҳбарлари қандай ечимга кели-шаркин?

Аҳоли номидан: Р. АБДУЛЛАЕВ, У. МИРЗАЕВОВ.

ҲАМ ҚУЛАСИЗ, ҲАМ ҚУЯСИЗ

ВАЪДАЛАР ҚОЛИБ КЕТДИ

«Эгарчи» маҳалласи аҳли тонг саҳарда бўльдоерларнинг гу-риллашидан уйғониб кетди. Қўни-қўшиллар бир-бирларидан нима бўлаётганини суришти-риб қилишди.

— Янги йўл очил-диган бўлди, — деб тушунтиришди билагон-лар.

Нима бўлганда ҳам «Эгарчи» маҳалласини катта кўча билан бо-ғалайдиган йўл тупроқ уюмлари остида қолиб кетди. Одамларнинг юрадиган йўласи ҳам қолмади. Улар Ок-тябрь район ижроия

комитетига шикоят қилиб боришди.

— Шикоятингиз тў-ри, — дейишди район ижроия комитетидеги-лар. — Бундан кейин Абай кўчаси орқали юрасизлар.

— Лекин Абай кў-чага чиқиш учун ҳам йўл керак. Мабодо ав-томашина юрмолаган тақдирда ҳам, пиеда-лар юрадиган йўлга бўлиши керак-ку?

— Тўғри, — дейи-шди ижроия комитетиде-гилар. — Қазини иш-ларини бажарайтган «Ўз-водстрой» трестининг қурувчилари сизларга йўл очиб беришди.

Орадан кун ўтди, ҳафта ўтди, ой ўтди, аммо йўлдан ҳамон да-рак йўқ. Маҳалла аҳли «Ўзводстрой» трестининг шу ерда иш олиб бораётган прорабига мурожаат қилди.

— Очиб берамиз, ал-батта йўл очиб бера-миз, — деди прораб ваъда қилиб.

Буни қарангки, ваъ-

АВТОБУС КУТИБ

«Бешқайрағон» мас-сивида ҳам экспресс автобуси қатнайганган бўлганини эшитган аҳоли ниҳоятда қувонган эди. Бироқ одамлар-нинг қувончи узоққа қўзилмади. Автобус бир кун юрса, бир кун дам оладиган одат чи-қарди. Охири йўловчи-лар бекатда бир-бир-ларига тасалли беради-ган бўлиб қолдишди.

— Қўйверинг, экс-пресс автобусида юр-ганда кўра пиеда кет-ганимиз маъқул.

— Шунинг айтинг, бир соатдан буён ма-

шина кутиб ишдан кеч қолдим.

Айниқса, эрталаб ва кечқурун автобус ни-нинг кириб кетадиган одат чиқарган. Бунинг устига 3-автотас кў-ча-сида 134-автотас кў-чашини кўрсатади-ган белгилар икки йилдан буён зағлал-етибди. Қизини шун-дан, бу кўчадан 134-ав-тотас яқин орада қат-наганини ҳеч ким эс-лолмайдик.

«Хаммамиз хизматчи одамларимиз, — деб ёзишди 2-нон заовиди-нинг ишчилари, Тош-кент аэропортининг хизматчилари А. Пулатов, С. Маҳамов, П. Туробова, А. Ҳанимов ва бошқалар. — Транс-порт қатнови яхши бўлмаганидан кейин илнинг ҳам мазаси қо-чади. Наҳотки, 18-ав-тотас парки раҳбарла-ри «Бешқайрағон» мас-сивида истиқомат қи-лувчиларни ўғай деб билишаси?»

ХУШЕРБЕК.

ТОШКЕНТ ИРРАВАКАЛАР БЮРОСИ

ХАТААРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Т. ҚУСАНОВ: Қўни кеча ўғлимиз Совет Армияси сафидан қай-тиб келди. Айтилган, у ўзининг узлуксиз иш стажини сақлаганиш учун қанча мўддат мо-байнида ишга кириши керак?

Жавоб: СССР Қу-ролли Кўчалари сафиде хизмат вақти умумий иш стажига қўйилади. Армия сафиде ўз хиз-мат бурчини ўтаган шахсларнинг узлуксиз иш стажини қўйидаги ҳолларда: яъни улар армия сафидан бўша-ганларидан сўнг, уч ой мўддатдан озмаган вақт мобайнида ишга кирсалар, уларнинг уз-луксиз иш стажини сақ-ланиб қолади. Бунда уларнинг армия сафи-дан бўшаб истиқомат қиладиган жойларига келаятган вақти учун сарфлаган кўнлари бу ҳисобга кирмайди. Ана шундай тартиб ар-мияга қадар ҳеч қар-да ишбай асосида иш-ламаган шахсларнинг иш стажини ҳисоблаш-га ҳам жорий этилади.

Б. МУХТОРОВА: Олий ёки ўрта махсус ўқув юртини тугалла-ган шахсларга қачон ва қанча мўддатда от-пуска берилади? Шу ҳақда боилмоқчи эдим.

Жавоб: Олий ёки ўрта махсус ўқув юр-тини тугаллаб йўл-ланма бўйича ишга борган ёш мутахассис-ларга улар иш бошла-гуларига қадар бир календар оми миқдо-рида отпускаи берила-ди. Агар ёш мутахас-сислар битирув курси-да стипендия олган бўлсалар, ўқув муассас-аси уларга бир ойлик стипендияси ҳажмида нафақа тўлайди. Улар-га тўланадиган бу на-фақа тақсимога муво-фиқ улар ишга йўл-ланма олган корхона-лар ҳисобидан берила-ди.

Д. ШЕРМАТОВ: Мен автобазада иш-ляйман. Яқинда қиз-қиз бир воқеа бўлди. Сме-нани тугатганимдан ке-йин ортинча рейс бе-лан юк ташидик. Ле-кин буга мажбурит-даглар қўшимча иш ҳақи бермади. Улар-нинг шу иш тўғриси?

Жавоб: Меҳнат тў-ғрисидаги қонунга му-вофиқ Сиз ўз хоҳи-шингиз билан ортинча рейс қилганингиз учун бу ишдан ташқари вақтда тўланадиган ҳақ тартибига кирмай-ди. Ана шундай ҳол-ларда шофернинг шах-сий ташаббуси эмас, маъмуриятнинг буйру-қи ҳал қилувчи роль ўйнайди.

К. АБЗАМОВ: Ҳу-нар-техника билим юр-тиларини битириб чиққан йилгит ва қиз-ларга қанча мўддатда отпускаи берилади?

Жавоб: Ҳунар-тех-ника билим юртиларининг ўқувчиларига улар ўқиниш тугалла-ганларидан сўнг бу ёш-лар ишга йўлланма олган корхоналар, қу-ришиллар, совхозлар ва ташкилотлар ҳис-обидан отпускаи берила-ди. 18 ёшга тўлмаган шахсларга бир ой миқ-дориде отпускаи бериш белгиланган. Бошқа битирувчиларга эса улар танлаган масби, ихтисослик ходимлари учун корхоналарда белгиланган мўддат ҳажмида отпускаи бери-лади.

Р. СОЛНЕВ: Шаҳ-римизда мотоникл пой-ғамда қатнашин сир-ларини ўргатадиган секция борми?

Жавоб: Октябрь рай-он ДСОАФ комитети қошидаги спорт-техни-ка клубида мотоцикл спорти секцияси мав-жуд. Секцияга 16 ёш-га тўлган шахслар қа-бул қилинади. Спорт-техника клуби Ихти-лат қўчасидеги 96-уйда жойлашган. У ерда Ҳадра майдон орқали бориш қўлай.

СОБИҚ ЖАНГГОҲ

ҲАҚИДА

81-лавҳа

Сиз Тошкентни са-
молдидан кузатган-
мисиз? Йўқ, узоқдан
иллюминация р д а н
эмас, балки у шаҳар
тепасида сўнгги бор
айланиб кўншига ҳо-
зирлик қўраётганда
унинг деразасидан та-
ниш кўчаларни, уй-
ларни, кўм-кўк май-
сазорларни кўрганми-
сиз? Мана шу дақи-
қаларда шаҳримизнинг
нақадар катталигини
ҳис этиш қийин, нега-
ки иллюминациянинг
тор ойнасидан катта
шаҳарни қамраб олиш
мушкул, албатта. Бун-
га имкон ҳам бўлмай-
ди. Негаки бир дақиқа
ўтмай аэродромнинг
йўлагидан ғизиллаб
кетатган бўласиз.
Бундан қувонасан ки-
ши. Негаки мана кўз
ўнгидан таниш, жона-
жон ёзув — «Тош-
кент».

Ха, айтганча мен
бошқа нарса ҳақида
хикоя қилмоқчи эдим.
Шаҳар бутун қиёфаси
билан кўз ўнгидан
намоён бўлади. Унинг
уфқларга туташиб кет-
ган манзарасини кўра-
ган. Унинг улғурвор
қиёфаси намоён бўл-
ганида киши дахлдор
кечди.

Яқинда шаҳарнинг
энг юксак биноси —
«Москва» меҳмонхо-
насида бўлдим. 23-қа-
ватта кўтарилиб, кўш
парвози бадаллигида
шаҳарнинг қандай кў-
ринишини томоша
қилдим. Энг чўққис-
даги кичик майдон-
да турибман, гўё кўёш
анча яқин келиб қо-
лгандай ва ёрқинроқ
нур соқатландак эди.
Кўз ўнгимда жуда
катта шаҳар. Унинг
ҳар бир қўчаси таниш.

Мана шу чўққидан
турганида Тошкент-
нинг қанчалик ўзгариб
кетганини ҳис эта-
сан, киши. Ўнлаб турар
жой массивлари, минг-
лаб ёзув деразалар
кўёш нурда кўзчи
олади. Шундоққина
кўз олдимда пойтахт-
нинг яна бир осмон-
ўпар биноси — «Эзо-
бек» меҳмонхонаси
бўй чўзиб турибди.
Кенг проспекти — қад-
димий ва мангу ва
Навий кўчаси. Чап
томонда худди пахта
чаноғини эслатувчи
циркийнги гўмбазли
бино. Унинг ёнида 9 қа-
ватли бинолар. Бош
универмаг биноси, кат-
та кўм-кўк дархатлар
ортида, шаҳарнинг гав-
жум Октябрь бозори
ортида, яна янги турар
жой массивлари бош-
ланиб кетган. Яқин-
қаринларга бу ерда
на, дикр, на бош уни-
вермаг биноси, на
«Москва» меҳмонхона-
си бор эди.

Циркийнги ўрнида
жигаранг тунука то-
ли пастак бинолар да-
рахтлар панасида ун-
ча кўзга ташламасди
ҳам. Кенг Беруний
проспекти ўрнида эса
торғина йўл бўлиб,
унинг ёнида пахса де-
ворлар, пастак бино-
лар бор эди.

КПСС XXVI съезди
ўқиб ва ўқитишнинг
сифатини ошириш,
халқ ҳўжалиғи учун
етарли ва зарур бўл-
ган малакали кадрлар
ни етиштиришда олий
ўқув юртилари олин-
да муҳим вазифалар тур-
ганини алоҳида таъ-
кидлади. Бу нарса
ўз-ўзидан мактаб ва
олий ўқув юртилари-
нинг ўқувчилари ҳам-
да студентлари учун
муважжадан дарслик
ва қўлланмалар яра-
тишда янги-янги та-
лаблар қўймоқда. Эзо-
бекстон ССРда хиз-
мат қўрсатган фан
арбоби, санъатшуно-
слик доктори, йиринч
фольклорчи-театр ши-
нос Мухсин Қодиров-
нинг «Ўқитиш» на-
шриёти томонидан чоп
этилган «Эзбек халқ
томоша санъати» аса-
ри ана шу талаблар
даражасида ёзилганли-
ги билан характерли-
дир.

Аввало шунинг таъ-
кидлаш керакики, «Эзо-
бек халқ томоша санъ-
ати» асарини республи-
када яратилган шу
тиндаги биринчи қў-
лланмадир. Ҳозирча
бундай қўлланмалар
яратилмаганига эмас,
балки, «Эзбек халқ

Мен «Москва» меҳ-
монхонаси чўққисидан
турганимда ёнимга
кекса киши — эси ша-
ҳарда 100 йил яшаган
чол келди деб тасав-
вур этдим. У ҳайрат-
дан соқолини ушлаб
«Қандай ажойиб» деб
юборган бўларди, ал-
батта.

Сўнгра қадимий Қў-
қалдошга диққат би-
лан назар ташлаб, э-
ки жойларни ҳаёлида
қидириб топган бўлар-
ди. Хўв анави ерда
Жанггоҳ бор эди, деган
бўларди. Унинг кўз ўн-
гига ўша олис йиллар,
воқеалар, кишилар
кечган бўларди.

Ха, қачонлардир бу
ерда Жанггоҳ бўлган.
Ҳозир бунинг оқсоқол
ҳам аниқ айтиб бери-
ши қийин. Лекин таъ-
минан айта олади.
Жанггоҳ «Спартак»
стадиони ва Пушкин
номли маданият ва ис-
тироҳат боғи орали-
га жойлашган. Жанг-
гоҳ — жанг майдони
дегани Бундай деб
номланган бекизм эми-
с.

Бу — XVIII аср охи-
рида, шаҳарга ҳўкмдор
бўлган бераҳм, кучли

Мана шу жой қачон-
лардир Жанггоҳ бўл-
ган.

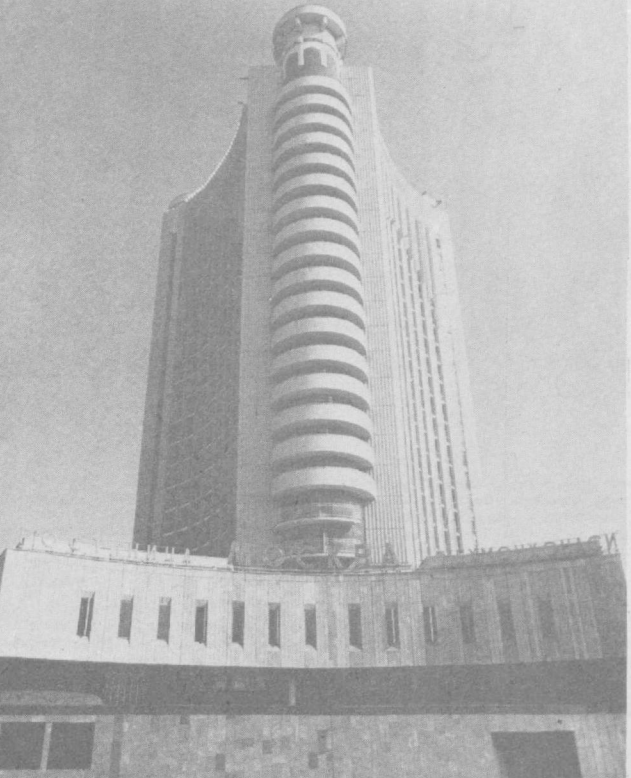
Тор кўчалар ўрнида
ҳозир шаҳар маркази
билан туташиб тури-
рувчи кенг проспекти,
унинг бир томонида
кўм-кўк боғ-роғлар,
иккинчи томонида чи-
ройли стадион.

Фучик бу ерга 1935
йилда иккинчи марта
кечган эди. Ҳақиқатан
Жанггоҳ яқинидаги
маҳаллада истиқомат
қилувчилар бир неча
йил ичда мана шу
таптакир жойда кўм-
кўк боғ бўлиб бўлади,
деб алоҳида айтишма-
ган, албатта. 1924 йил
сентябрь ойида «Тур-
кистон» газетасининг
ёзишча, эси шаҳар
меҳнаткашлари учун
дам олиш жойи йўқ
эди. Эси шаҳар идо-
раси Жанггоҳдан жой
олади. Бу ерда боғ
барпо этилди. Уч йил
дан сўнг «Правда Вос-
тока» газетаси янги
боғнинг қандай бўли-
ши ҳақида хабар бери-
ди. Эси шаҳарда би-
ринчи боғ барпо этил-
ди. Унинг майдони
6 минг 170 квадрат
метр бўлади...

Йиллар ўтди. Э-
ндиликда Пушкин но-
мидаги маданият ва
истиқомат боғи энг соя-
салқин жойлардан би-
ра айланган. Бу ерга
қўшни маҳаллардан
кишилар келишди.
Маданий ҳордиқ чиқа-
ришди...

«Оқсоқол аччиқ чой-
ни ҳўллаб ичар экан,
«Жуда соз» деб қўя-
ди. Оқсоқол ҳақ айта-
ди. Ахир, у ўтмишини
ўз кўзи билан кўрган,
ҳозирги кўнларнинг
эса таштини сурити.

А. ТЮРИКОВ.

СУРАТДА: шаҳримиз ҳўсига хўс қўшаётган «Москва» меҳмонхонаси-
нинг умумий кўриниши. В. Таран фотоси.

ЭКРАНДА ДўСТЛИК МАДҲИЯСИ

Россиянинг Ноқора-
тупроқ ўлкасини обод
қилишда иттифоқдош
республикалар вакил-
ларининг иштирокини
таъсирловчи кадрлар
СССР ташкил этил-
ганлигининг 60 йилли-
гига бағишланган «Биз
— 60 ёшда» деган
янги ҳўжжатли филь-
м кириптиди. Бу фильм
совет кишиларининг
қалби дарёлигини,
халқларнинг ленинча
дўстлиги голибона кў-
чини таъсирлайди.

Экран серкўёш Ўзо-
бекiston намоёндалари
билан топиштилади,
улар Новгород области
объектларида неча
йиллардан бери меҳ-
нат қилмоқдалар — йи-
рик бинокорлик ин-
дустрияси базасини,
ий-кой посёлаларини,
ишлаб чиқариш бино-
ларини қурмоқдалар.
Янгида ҳаёт бахш
этилган ерларда ҳўжа-
ликлар барпо этимоқ-
далар. Фильм наҳра-
монлари орасида Анди-
жондан келиб, олс
районлардан бирида
«Тошкент» совхозига
асос солган ВЛКСМ
ХИХ съездининг номидаги
комсомол-ёшлар оспри-
нинг кўнчаларини
қўрсатди. Ёш меҳнатка-
шлар Новгород ерла-
рини ўзлаштиришда
Мирзачўлини обод қи-
лишдаги бой таъриба-

ни ишга солмоқдалар.
Кинокамера Ноқора-
тупроқ ўлкадаги янги
ҳўжаликка ном берган
шаҳар — Тошкентни
томошаниларга таниш-
тиради. Дахлшати эл-
зилдан кейин вайрона-
лар ўрнида қайта
тикланган бу шаҳар
турли халқлар қардош-
лиги ва ўзаро ёрдами-
нинг тими соли бўлиб
қолди. Киноҳўжжати-
лар Тошкентдаги имо-
ратлардан бирига бўрт-
типти ёзилган «Эзбек
халқ бахтиёр бўлиш»
деган сўзларини қўра-
тади. Москвадан
кечган қурувчилар шу
сўзларни ёзиб қолдир-
ганлар. Шаҳарда Рос-
сия ва Белоруссия, У-
краина ва Молдавия,
Давлат иттифоқдош ре-
спубликалар номи билан
аталган кварталлар
бор. Қайта тикланган
шаҳар марказидаги ян-
ги метро станцияси,
янги проспект ва май-
дон «Халқлар дўстли-
ги» деб аталади.

Литва, Белоруссия
ва Латвия чегарасида
урушдан кейинги даст-
лабик йилларда қад
қўтарган кишини, қол
ҳўзаларо электр стан-
цияси ҳам шу ном би-
лан аталади. Айни ўша
йилларда шўвр Э. Ме-
жлабтис шу воқеадан
илҳомланиб «қардош-

ХАР ТўғРИДА

35 ЙИЛДАН СўНГ

Аргентиналик 37
ёшли Исидоро Кабрера
галатли рекорд ўрнат-
ди. Гап шунданки,
Кабрера бир ёш-
дан сал ошганда фав-
қулолди бошланган оғ-
риқ туфайли касалхо-
нага келтирилди. Бечора
Кабрера шундан бери
ўз танасида хирург
қайчисини сақлаб кел-
ган.

Ҳозир Исидоро Каб-
рера Буэнос-Айресда-
ги касалхоналардан
бирига жойлаштирил-
ган. Бу сафар у бун-
дан 35 йил муқаддам
шошқалок хирурглар
томонидан «ҳадя»
этилган қайчани қор-
дан олдириб ташлаш
учун шифохонага кел-
ган.

«Эзбек халқ томоша
санъати» қўлланмиси
Ўзбек фольклоршуно-
слиги ва санъатшуно-
слиги тарихида биринчи
марта яратилган экан,
унда айрим камчилик-
ларнинг бўлиши та-
биийдир. Аввало қў-
лланма томоша санъа-
тининг барча турлари-
ни қамраб олмаган.
Масалан, дорбозлик
санъати ҳақида алоҳи-
да боб бўлиши керак
эди. Кўнчаларнинг кей-
ини нашлашда олий
ўқув юртиларида фоль-
клорни ўқитиш хўсу-
сиятидан келиб чиқиб,
«Устлар» қисмининг
олиб ташлаб, бунинг
ҳисобига бошқа боб-
ларни кенгайтириш
зарурга ўқшайди.

Умуман, «Эзбек
халқ томоша санъати»
университетлар ва пе-
дагогика институтлари-
нинг студентлари учун
чиқарилган «Эзбек
халқ оғзаки поэтик
ижоди» дарслигининг
ҳар жиҳатдан тўли-
қилиши ва фольклорни
ўқитишда муҳим воси-
та сифатида хизмат
этади.

Тўра МИРЗАЕВ,
Беруний номидаги
Ўзбекистон ССР Дав-
лат муқофотининг лау-
реати.

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

РЕКОРД ҲОСИЛ

ПРАГА. Чехослова-
кия кишлоқларининг
меҳнатчилари бу йил
қанд лавлагидан ре-
корд ҳосил олдилар.
Мамлакатда шу муҳим
кишлоқ ҳўжалик экин-
ининг ялпи ҳосили 7,6
миллион тоннага етиб,
планлаштирилган да-
ражадан 130 минг тон-
на ошиб кетди. Лавла-
ги таркибидан қанд
моддаси ҳам рекорд
даражада, яъни 15,6
процентга етди. Бу
эса қанд-шакар иш-
лаб чиқаришни анча
ўстиришга эришиш им-
конини беради.

Ҳозирги беш йилли-
да СССР лавлагикор-
лари олдиға ўртача
йиллик ҳосилдорлик-
ни 0,8 миллион тон-
на кўтариш, қанд-ша-
кар ишлаб чиқариш
эса 1976 — 1980 йил-
ларга нисбатан 20 про-
цент кўпайтиришдан
иборат масъулиятли
вазифа қўйилган. Бу
вазифаларни ҳал
этишда Совет Украина-
сини лавлагикорларининг
илгор иш методларини
кенг оммалаштириш
муҳим омил бўлди.

САФРА БОШЛАНДИ

ГАВАНА. Кубада
мамлакатнинг энг асо-
сий бойлиги шакар қи-
ми ҳисобини ўрнати-
лиши ва қайта ишлаш
бошланди. Сафра деб
аталувчи шу мамлаки-
ни Куба революцияси-
нинг бешинчи — Сантья-
го — Де Куба вилояти-
нинг меҳнаткашлари
бошлаб бердилар.

Озолиқ оролининг
меҳнатчилари бу йилги
сафрани мамлакат та-
рихида энг муваффа-
қиятли бўлган ўтган
йилги сафрандан ҳам
самаралироқ қилишга
қарор берганлар. Бул-
тур 8 миллион тонна-
дан кўпроқ шакарча
чиқарилади, етишти-
рилади эди. Компар-
тия республика халқ
ҳўжалиғи олдиға кам-
панияда жуда қисқа
муддатда, энергия ре-
сурсларини қамроқ
сарфлаб ўтказиш вази-
фасини қўйди.

(ТАСС).

«ЗАНГОРИ ЭКИНЗОР» ҲОСИЛИ

БЕРЛИН. Шу беш
йилликда ГДРнинг
«Зангори экинзори»
— қўш ва ҳўзеллари
ҳадма бошқа ички сув
ҳўзаларидан олин-
диган «ҳўсал» қарийб
80 процент ортади.
Мамлакат баллиқ ҳўжа-
лигини комплекс ри-
вожлантириш програм-
маси шу режани амал-
га ошириш имконини
беради.

Программага аввало
турли-туман баллиқчи-
лик ҳўжалиқларининг
ихтисослаштириш, фан-
техника тараққиётининг
илгор ютуқларини
жорий этиш ҳисобига
ҳар йили 22 минг тон-
на баллиқ овлаш қўзда
тутилган. Чўноччи, ча-
вақ баллиқларини турли
сув ҳўзаларида бар-
по этилаётган махсус
питомникларда боқиб
ўстириш методи кенг
оммалашмоқда.

БАНГЛАДЕШ. Халқ Республикасининг пойтахти — Дахак кичалари ҳамши-
одамлар билан гавжум.
СУРАТДА: Дахак кичаларидан бирида. ЧТК — ТАСС фотоси.

ТУРИСТЛАР МАВСУМИ ТўГАДИ

УЛАН-БАТОР. Мон-
голияда туризм мавсу-
ми тўғди. Ёз ва кўз
фаслларида мамла-
катта 9 мингдан кў-
проқ ажнабий турист
келиб кетди. Улар
Улан-Баторнинг ва мам-
лакатдаги бошқа ша-
ҳарларнинг музейлари,
архитектура ҳамда та-
рихий ёдгорликлари би-
лан танишдилар.

Биринчи марта ту-
ристларнинг харитала-
рида Улан-Хангай ва
Ара-Хангай аймоқлари-
нинг қўриқхонага ай-
лантирилган жойларига
пайда маршрутлар
бўлди.

Ўтган мавсум, де-
ди миллий туризм бош-
қармаси, бошлигининг
ўринбосари А. Баяр-
ган таразда тузилди.

тоғтох, СССР ташкил
этилганлигининг 60
йиллиғи арафасида ў-
тди. Шу сабабли ажна-
бий меҳмонлар учун
туризм программаси
МХР билан СССР ўр-
тасидаги дўстлик ва
ҳар томонлама ҳамко-
рлик самаралари билан
танишиш мумкин бўл-
ган таразда тузилди.

СССРнинг КўМАГИ БИЛАН

ХОШИМИН. Марка-
зий Вьетнамдаги Ку-
ангнам — Дананг ви-
лоятида СССРнинг те-
хникавий кўмаги билан
барпо этилган яна бир
объект ишга туширил-
ди. Мамлакатдаги энг
катта қўш автомобилла-
рини ремонт қилиш ва
техникавий парварши-
лаш станцияси муда-
дидан анча илгари иш-
лай бошлади. Совет
мутахассислари мурак-
каб машина-ускуналар-
ни ўрнатилган вьетнам-
лик дўстларга ёрдам
бердилар, ходимларни
тайёрлаш курсларини
ташқил этидилар. Ҳо-
зир Социалистик Вьет-
намнинг шаҳар ва ви-

лоятларида мана шун-
дай станцияларнинг
кенг тарғиби вужудга
келиштирилмоқда, бу
БСР халқ ҳўжалиғида
автоматизация р д а н
қилиш ҳўжалиғи тех-
никасидан фойдаланиш
самарадорлигини анча
ошириш имконини бе-
ради.

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

БУДАПЕШТ. Венг-
рия пойтахти қурув-
чилари илгор таъриба-
нинг янги координация
марказини ташкил
этди, ўз олдидаги «те-
теор» қурилиш, ар-
зонроқ қурама», деган
ларга харажатларни
мақсадли қўйиллар.
Марказ ходимлари қу-
рилишнинг янги техно-
логияларини қидириб
топиш, илгор таъриба-
дан фойдаланиш бора-
сида кўш иш қилади-
лар. Бу муассаса қу-
рилиш ишлари самара-
дорлиги ва сифатини
оширишга, материал
сарфини камайтиришга
қаратилган турли ян-
гиликларни пропаган-
да қилишда қўмалашади.
Янги марказ шаҳар
лардаги қурилиш таш-
килотларига қарийб 90
мингта янги квартира-
ни фойдаланишга топ-
шириш, тармоқда беш
йилликнинг меҳнат
унумдорлигини қарийб
10 процент ошириш

иттифоқи — йирик па-
ртиясини вакилла-
ридан тўзилган Габрий
Берлин сенати 1983
йилги бюджет лойиҳа-
сини тасдиқлади. Лойи-
ҳада социал аҳтўён-
ларга харажатларни
янада қисқартириш
қўзда тутилди. «Те-
жаш программаси» энг
аввало соқлиқни сақ-
лаш ва халқ маорифига
тааллуқлидир. Бунинг
натijasида юзлаб ўқи-
тувчилар, врачлар,
медицина ҳамширалари
нидан буташилади. Ту-
рар жойнинг жуда
етишмаётганига қара-
май, уй-ўй қурилиш
учун маблағлар қарийб
350 миллион марка
миқдорига камайтири-
лади.

Давлат хазинаси
миллиардлаб пул би-
ли таъминлаётган кор-
хона эгалари учун со-
лиқ имтиёзлари дахл-
сиз қолаверди.
СТОКГОЛЬМ. Жану-
бий Швециянинг энг
катта шаҳри — Мальм-
лаш иш билан таъмин-
лаш соҳасида оғир аҳ-
вол вужудга келди.

Экономистлар н и г
таҳминларига қўра,
яқин ойлари ичда яна
минглаб ишчи ва хиз-
матчилар ишсизлар
армиясига қўшилибди-
лар.

РИМ. Италияда
нарх-наво тобора ош-
моқда. Бу ерда эълон
қилинган маълумотлар-
га қўра, мамлакатнинг
энг катта саноат мар-
казларидан бири Турин
шаҳрида кенг истеъмол
моллари нархи
1981 йилнинг октябри-
дан бу йилнинг шу ойи-
га қадар 16,4 процент
қимматлашган.

ЛАГОС. Ҳозирги
Нигерияда саноат та-
раққиётини реал воқеалар
бўлиб қолди, деди бу
ерда сўзга чиққан дав-
лат саноат министри
Исмаил Эбани. Мамла-
катда ишлаётган ўн-
лаб саноат корхонала-
рини бунинг тасдиқлаши
Нигериянинг саноатини
публикада кондицио-

нерлар, холодильник-
лар, бинокорлик мате-
риаллари, металл
конструкциялар, элект-
рон ускуналар, химия
маҳсулотли, енгил ва юк
автомобиллари, қишлоқ
ҳўжалик техникаси
ишлаб чиқаришмоқда.
Буларнинг ҳаммаси Ни-
гериянинг саноатини
ривожлантиришда та-

раққиётта эриштилаёт-
ганлигидан далолат бе-
ради. Ҳукумат мамла-
катнинг ҳамма томон-
ларида корхоналар қу-
ришга муҳим аҳамият
бермоқда, деб таъкид-
лади министр. Бу эса
қишлоқ раёонларини
саноат жиҳатдан ри-
вожлантиришга қўмал-
лашади.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

● КБУЛ. Афғонистон пойтахтида СССР таш-
кил этилганлигининг 60 йиллиғини байрам қи-
лишга тайёргарлик комиссиясининг навбатдаги
мажлиси бўлиб ўтди. Мажлис АХДП Марказий
Комитети Сийсий бюросининг вазоси, АХДП
Марказий Комитетининг секретари С. М. Зорай
раислигида ўтди. У комиссия аъзолари кузурда
гапириб, совет-афғон дўстлигини ривожланти-
ришнинг тарихий жиҳатларига батафсил ўқ-
талиб ўтди, бу воқеанинг афғон халқи учунгина
эмас, балки бутун тараққиётпарвар инсоният учун
ҳам муҳим аҳамиятга эга эканлиғи таъкидла-
нади.

● ДЕХЛИ. Ҳиндистон цемент саноати жадал
сурьатлар билан ривожланмоқда. Саноат, пўлат
ва шахтлар министри Н. Д. Тивари мамлакат
парламентида гапириб, мамлакатда саноат ва уй-
жой қурилиши қўланини кенгайтириш цемент
саноатини жадал ривожлантириш ва янгилаш
зарурлигини таъкидлади, деб таъкидлади. Тер-
моқнинг маъжуд корхоналарини кенгайтиришга
ва янги давлат корхоналарини ташкил этишга
алоҳида аҳамият берилмоқда.

● ТУНИС. Тунис аҳолиси дароҳт қўчатлари,
белкурлар, қўнчалар ва челекар билан шаҳар
ва кишлоқларнинг қўчаларига, даштларига чиқади.
Бутун мамлакат бўйлаб дароҳт байрами ўтказил-
ди. Мана чорак асрдан кўпроқ вақтдан бундан ҳар
йили тунисликлар ноябр ойининг яқинида кўн-
чалардан бирида дароҳт қўчатлари ўтказиладилар.

Давлат декретига мувофиқ, деҳқонлар ўзлари
ишлов берган ерларнинг 2 процентига қўчат
ўтказишлари лозим.

Тунисда қўчаларновлаштириш программаси
1956 йилдан бундан амалга оширилмоқда. Утган
йиллар мобайнида қар дароҳти, қиния, эва-
липт, кедр, қарағай, эман, бошқа қимматли ва
мензарили дароҳт қўчатлари ўтказилди. Бу дав-
рида мамлакатда ўрмонлар 150 минг гектарга
кенгайди ва 0,5 миллион гектарга етди.

Афғонистон тарихида
биринчи марта бир қан-
ча мактабларда ўқитиш
ўқувчиларнинг она тили
— туркман, ўзбек, бе-
лузий тилида бошланди.
Ҳозирги вақтда шу
тилларида миллионлаб
нусада ўқув қўлла-
малари нашр этилмоқ-
да.

АДР ҳукумати катта
ёшдаги аҳоли ўртаси-
да саводсизлиқни ту-
гатишга алоҳида аҳамия-
т бермоқда. Ҳозирги
вақтда республикада
32 минг махсус курсда
632 минг ишчи, деҳ-
қон, хизматчи қат-са-
водини чиқармоқда. Ке-
йинги икки йил мобай-
нида 200 мингдан
ортиқ киши шундай
курсларни тугатганлиги
тўғрисида диплом олди.

САВОДСИЗЛИККА

ҚАРШИ КУРАШ

КОВУЛ. Афғонистон
Демократик Республи-
каси раҳбарлар маориф
системасини тақ

«ТҮЙ ТҮЙДЕК БҮЛСИН...»

(1982 йил, 20 сентябрь) мақоласи —
газетхонлар муҳокамасида

ОИЛАНИНГ ОЛТИН ПОЙДЕВОРИ

I

— У кезларда бир тўғрам нон одамдан азиз эди. Яширишнинг ҳолати йўқ: бир қориннинг қовзанаси ҳар ким учун катта гап, катта давлат эди. Камбағалнинг бир тўғрами-бойганим, дегандай. Йигит сонига қўшилганимдан сўнг отам мени бисотидаги бор-будини сарф қилиб уйлантириб қўйди. Қизни Қўқон аравада Савад киши-логидан олиб келди. Тўйимизга кўли билан йигирма чоғли одам келди. Тўхли сўйди. Етганга етди, етмаганга етмай қолди... Мана, орадан қирқ йиллар ўтди. Бора-бора биримиз икки бўлди. Дангиллама уйли ҳам бўлди. Мол-ҳолимиз ҳам ўзимизга арша. Ўн икки фарзандимиз. Орзу ҳавасимизнинг бари бир бошдан уш-лаиб бормоқда.

М. ОТАЖОНОВ,
мактаб директори.

— Мен тоғдан — Бахмал районининг Бойқўғир қишлоғидан уйландим. Келинни арчадан чана қилиб Моргузардан олиб тушди. Йўқчилик эди-да. У вақтлари машина тугил от-улоғ ҳам ҳисоби билан эди. Кўвэллик эгн-бошқимни қишлоғимиздаги бир кишидан олиб, кийиб бориб келганим ҳали-ҳали эсимда. Эндиги тўйлар, томоша-лар... Эҳ-э!..

У. ДҮСТМАТОВ,
ишчи.

— Илгарилар келин билан кўвэллик ажралиши икки томон учун ҳам ор ҳисоб-ланар эди, номус ҳисобланар эди. Ҳозир нимагадир қўйди-чики қўйди. Тошбек САТТОРОВ,
меҳнат ветерани.

II

— Яқинда Қодир ака ўғлини уйлантирди. Киройи тўй шундай бўлса. Давра дур-қун. Дастурхон фаровон. Ёш-яланғар қариялар билан меҳмонларнинг хизматида. Ким келди, ким кетди — ҳаммаси ҳисобда. Тўй қандай бошланган бўлса, шундай ту-гади. Алжираб, алакисган биронта кимса кўзга чалинмади. Исрофгарчилик, тантана-бозлик бўлмади. Санъаткорлар ҳам сидқи дилдан хизмат қилишди.

К. НОРМАТОВ,
студент.

— Бундай тўйни биринчи қўришим. Минга яқин одам йиғилди. Хизматдагилар ҳар кимга ҳар хил мулозиматда. Бошбўй, басавлат кишиларга алоҳида илтифот. Дадирроқ тўёна узатганларнинг ўрни тўра. Сося юпқа кишиларнинг ўрни пойгада. Дастурхон ҳам одамга қараб тортилган. Созанда билан хонандаларнинг хизмат қил-ганидан кўра пул йиғиб олиш кўпроқ бўлди. Тўй тугар-туғамас пойгада ўтирган-лар гурр этиб туриб кетишди. Улар билан бировнинг иши ҳам бўлмади.

Э. АЛИҚУЛОВ,
инженер.

— Йигит билан қиз ота-оналарининг раёйига қараб турмуш қурганларига нима етсин. Қўшимчанинг ўғли-Алижон исмли йигит кўча қизларидан бирига уйланди. Бир ой ўтар-ўтмас ота-онасидан ақралиб олинди. Бир йилга етмай туриб рўзгор бәр-бод бўлди. Қизнинг йўли сал бузуқроқ экан...

Ш. КЕНЖАЕВ,
хизматчи.

Тўй ҳақида гап кетганда ҳар қандай киши ҳам академик шо-ир Гафур Ғуломнинг шу сатр-ларини бехиштар эслади:

Тўй умрда оқ бўлаёкан

сыйрак тантана.

Бу билан эч болангадир

турмушининг йўли.

Бирлашмак икки ўсимир,

оловди тана,

Айрим истак чаманин

рай-баранг гули.

Бу — икки ёшнинг бир умр-лик бахтига, тақдирга, тоғу-тахтига тамал топи қўйлади,

деган сўз. Бу — икки тананинг бир жонга, икки жоннинг бир танага айланиши деган сўз. Бу — икки оила ўртасида эндигина дунёга келадиган учинчи бир оиланинг олтин пойдеворига асос қўйиладиган, деган сўз.

Шунинг учун ҳам меҳнат-каш, меҳмондўст, ҳам қўли,

ҳам дастурхон ошқ халқимиз орасида «Ҳаммани тўйга етказ-син», «Хар кимнинг тоғани тўйга буюрсин», «Бир кун тўй бўлган ердан қирқ кунгача қаримас» деган таллар тез-тез қулоққа чалиниб туради. Ёзу-чимиз Раҳмат Файзий мақола-сида бу алоҳида таъкидланади.

Тўй қилишдек эзгу ниътини дилига юк қилган киши неча йиллаб йиғилди, таъйрланади.

Ўғлини уйлантирмоқчи бўлган ота-она фарзандларига, ўз ои-лаларига муносиб бўлган қизин келин қилишни ораб қўлади.

Қизи бўлган тўлган кишилар эса ўз қизларининг борган еридан бахт топишни, меҳрур-оқибатли, одобли, андишали, жўми ва меҳнаткаш кўвэли, тўғрироғи,

яна бир фарзандлик бўлишни чин кўнгулларидан истайди. Ўз жи-гарушларининг туғилган кут-луг қуларини нишонлашни ният қилган ота-она эса қарин-дош-уруғлари, дўсту-ёронлари олдида дастурхон ёниб, шу ба-хонада уларнинг бошларини би-риктириб, зиёфат беришни ўз-лари учун бурч деб тушунади.

Ниҳоят, ўша кутлуг қулар ҳам келди. Мухтарам ва мар-табали ота-оналарининг ор-зулари ҳам ушалоқда. Қўла-ринида тақлиф қозғалар. Бу хонадонда кўв боланинг кели-ши қизинг таъбирларик кў-рилмоқда. Сўзга чиқмоқчи бўл-ган киши кўв болани таъбир-лаш учун бу байтларни олдин-дан ёйтиб ҳам қўйди.

Кўвга вафолли қаллиқ

прашмиш

Сўзлари шакар, ҳам болли

прашмиш.

Не бахти, юзлари холли

прашмиш.

Келин гулда, кўв булбулга

ўшар.

У хонадоннинг ҳовлисида, кў-ча-қўйларига сувар сегилиб,

ҳамма давра атрофида жамул-

жам бўлиб келин билан кўвэ-лик келишини кутмоқда. Ана келин ҳам келди. Ўланчи бека-ларининг тилида ўша анъана-вий қўшиқлар:

Инглама қиз, йнглама,

тўй сенки ёр-ёр, тўй

сенки.

Остонаси тилладан

уй сенки ёр-ёр, уй сенки.

Бирок, ҳамма тўйларимиз

ҳам рисоладагидек ўятапти, деб

бўлармизми? Ҳамма тўйларимиз

ҳам ташкил этилишидан тортиб

тамом бўлишигача кўн-гилдагидек ўятапти, десак ўзи-мизни ўзимиз алдаган бўлмай-мизми? Гап ана шунда. Тўйлар-ига беш юзлаб, минглаб ки-шиларни тақлиф этувчи кимса-лария пешона тери билан тўй қилашпти, деб бўладими? Шун-ча одамнинг олдида дастурхон ёниши, ному чиққан отарчи-артистарнинг ўзини минг ва

ушдан ортқ сўмларга олиб ке-лишнинг, эли қойил қиламан

деб, кўнгулдан чиқиб кетиш-нинг, кўз кўриб, кўнгул бовар

қилмас даражада исрофгарчи-ликларини ўзи бўладими? Ни-ма учун орган ҳодимлари бун-дай тўйларни тақлиф қилаяй-ди? Текширмайди? Гап ана шунда! Пул топиш йўлида санъ-атни, созини оёқ ости қилиб

Алишча-алишча

Кимдир кетди қалишга,

Эндигининг ёшлари

Ўшайди қаламушта,

сингари ёшларимизнинг маъна-вий камолларига пугур етказ-диган, уларни ҳақорат қилди-ган бундай мазмунсиз, мантқи-қан бундай мазмунсиз, мантқи-қан, маънавий жиҳатдан нопок қўшиқларни катта-катта тўй-ларда айтиб юрадиган саёқ со-зандалари давралардан чиқа-

риб юборишнинг кези келмади-микми?

Яқинда бир тўй бўлиб ўтди.

(Тўй эгасининг иши ҳозир тер-говда бўлгани учун, исм-фами-лисини, адресини айтмаймиз).

Тўйнинг бошидан то охиригача қўла-андалар роса беллашибди.

Ўзанинг тиришибди. Маслаҳат-нинг ўзи бир тўй, «Учқоқ уйда-нинг ўзи бир тўй. «Сабзи тўғ-раш»нинг ўзи бир тўй, қизга «он синдириш»нинг ўзи бир тўй, «уй кўриш»нинг ўзи бир тўй, «қизлар базми»нинг ўзи бир тўй, асл тўйнинг ўзи эса ваҳимали тўй, «қиз кўриш»нинг ўзи бир тўй, «қиз қорлар»нинг ўзи бир тўй... Никохдан танта-нали ўтишлар, қий-чув қилиб

ресторини бошга кўтаришлар,

юла байроқли йигирма чоғлик «Волга»нинг сигнал чалиб кў-чама-кўча «мана бизни кўри-ларингми?» деб изиб юришлар

халити тўйларга қимайди.

Йигит томон пешлик қилса, қиз томон эшик қилади. Тўй тоғ-гача давом этади. Тўйга келу-вичлар амал-тамалига қараб кў-тиб олинлар, кимларга алоҳида илтифотлар кўрсатишлар,

кимлар эса келди-ки-кетди-ми дейилас, дастурхон ҳам турли юзларга турли тортилар.

Кимнинг олдида «ҳашаки ароқ», кимларнинг олдида «Плиска»дан тортиб узун бўй-ликкача Товуқ гўштидан тор-тиб роз тухумиғача ўйинчи қиз-ларга «қистир-қистир» авжиди...

Ана энди сиз дўппини ерга олиб қўйиб, бу тўйнинг сарф-харажатларини бир хом чўт қи-либ кўринг-чи!

Крестьянское посёлкисида бир боланинг туғилган кунига бағишланган ўрта миёна бир

тўй бўлди. Боланинг отаси ту-зуккина ерда ишлар экан, қизи-ғи шунда: болани табриқлаш

учун сўзга чиққанлар бола у-ёқда қолиб кетиб, нуқул унинг

отаси ҳақида гапирар эди. Бир киши — «шерғимиз» халити

табриқловчиларга, «ура-ура»чи-ларга ҳам ҳазил, ҳам чин «Мен бир нарсалга тушумай туриб-ман: бутун биз Холбой аканинг «менгисига»га келганимизми, ё бўлмаса Анваржоннинг?» дей-ши билан сўзловчиларнинг сўзи сал изга тушгандай бўлди. Яна бир никоҳ кечасида «Коммуна» колхозиди кўв болани келин у-ёқда қолиб кетиб, нуқул гап йи-гитнинг отаси (бир идоранинг боши) ҳақида кетди. Хўшо-мак деб ана шунга айтилди! Ик-ки-қозламачилик деб ана шунга ай-тади. Ана бунинг отини муно-фиқлик дейдилар!

Албатта, бундай ва бундан бошқачароқ форматдаги, кўри-нишдаги мисолларни кўпалаб келтириш мумкин.

Гул баҳона — дийдор ганимат,

дегандай, тўй эгасининг тўй қи-лишдан мақсади — юқорида айт-ганимиздай узоқ-яқиндаги қар-иномларини йиғиб, уларнинг бо-шини бириктириб дийдорла-шиш, икки ёшнинг бахт кечалар-ини шоду-хурамлик билан

ўтказиш, баҳоди-қудрат де-гандай топан-туғганини дўсту-биродалари билан баҳам кў-риш. Шубҳасиз, бундай ҳолис ниятли, покдомон, мушфиқ ва меҳнаткаш кишиларнинг тўйла-ри — тўймаси тўйдай бўлиб ўтади.

Одам ободлиг оиладан бош-ланади, деган гапнинг катта-маъносиз бор. Юқорида айтиб ўтганимиздай тантанабозлик би-

лан бошланиб, таъна ва томо-ша билан туғадиган тўйлар-нинг, ҳа дегандоқ бир-бири билан қалла ташлашдан қў-да-қўдағиларнинг ниясига ҳа-вас қилиб, ниясига тақлид қи-ламиз! Бундай тўй, бундай одамларга кўр-қўрона ҳавас қи-либ, пироваурида бор-будидан, борлиг обрўидан айрилган, тўй ўтгандан сўнг:

Сең сўрама мен айтмай, бу

тўй машмашасини,

Қанча-қанча сарупо, тўл-боғ

томошасини.

Тўёна берганларнинг таъна,

ҳархашасини,

Шундай кутди синарак

одамод ошмасини,

деб ўз қилишидан пушаймон бўлиб юрувчилар ҳам йўқ эмас.

Ўйин-қўлгисиз тўй-тўй эмас,

албатта. Шунинг учун тўй қил-ган киши биринчи навбатда тўй-ни қизитувчи созанда ва хонан-даларнинг ташвишини тортиди.

Бирон-бир табиқилик машқоқи тоғ-гача, қўнгли жойига тушади. Бунинг учун биринчи навбатда «Оилавий маросимлар ва тўй бюроси»га мурожаат қилиди.

«Оилавий маросимлар ва тўй бюроси» орқали борган санъат-кор жони-дй билан тўйхонага хизмат қилади. Қўнчилик тўй эгаларининг, қўй ва қўнғи шай-доларининг Олим Ҳўжаев номи-да Сирдарё област музикали драма театрининг ҳушовоз хо-надалари — Рустам Ҳамда-мов, Шафрат Раҳматуллаева, Обиджон Ҳомидов сингари санъаткорлардан миннатдор бў-лаётганларнинг — боиси ана шунда. Санъат халқиникир (В. И. Ленин), айни вақтда санъаткорларнинг ҳам халққа хизмат қилишдан ўзга орзу-армони йўқ. Бирок, халққа хиз-мат қилишдек шарафли вазифа-ни суниетсизмол қилаётган саёқ созандалар санъат деган сўзга, санъаткор деган номга доғ ту-ширмоқдалар.

Хулласи, тўй қандай ўтиши, унинг қандай тақлиф қилини-ши, исрофгарчиликка қарши курашни нимадан бошлаш ке-раклиги, санъатни, созини са-ринқ чагага алмаштиришдан қайтмайдиган даиди отарчилар ҳусусиди гапларни биргина бу мақолада ниҳонсизга етказ-иш қийин.

Мен мақола бошлангилда турли касб эгаларининг тўй ҳа-қидаги дил сўзларини келтир-дим. Умуман, бу мақолаи

ёзишда совимли ёзувчимиз Раҳ-мат Файзийнинг гўл доллар мавзуси «Оқшом» газетасида кўтариб чиққан катта илҳом берди. Чиндан ҳам тўйларимиз файзли, ихчам, замонамизга ярашган, камтарона бўлсин!

Тўра СУЛАЙМОН.

Ҳаётнинг бахтли онлари.

А. Жданов фотоси.

«Пахтакор»нинг рақиблари

МАРКАЗИЙ АРМИЯ СПОРТ КЛУБИ (Москва)

Тошкентлик кўпгина футбол мухлислари-нинг хотиридан бу воқеа ҳали кўтарилма-ган бўлса керак. Асо-сий вақтда ҳам, қў-шимча вақтда ҳам ҳи-соб очилмади. Эртаси-га ўтказилган учра-шува эса, динамочи-лар ўзларини кўрса-тишди. Улар армиячи-ларнинг дарвозасига бирданга уч марта тўп киритишди. Ана шундан кейин майдон-да ҳақиқий маънода футбол мўъжизаси рўй берди. 1:3 ҳисобида мағлубиятга учраётган армиячилар ташаббус-ни қўлга олишиб, тез орада ҳисобни тенглаш-тиришди. Учрашу ту-ганига бир неча дақи-қа қолганида В. Федо-тов динамичларнинг

дарвозасига тўртинчи тўпни киритиб, ўз кол-лективига ғалаба олиб берди.

Бу москвалик армия-чиларнинг олтинчи мар-та мамлакат чемпиони унвонини қўлга кири-тишларига асос бўлди.

1971 йилдан буён бу машҳур клуб бир те-кис ўйин кўрсата ол-мапти. Ана шундан буён у совриндорлар сафига қира олгани йўқ.

Бу йилги мавсумда ҳам команда яхши ўйин кўрсатмади. Шу босндан ҳам биринчи давра якунланганида у хавфли зонада эди. Аҳ-волни яхшилаш учун зудлик билан чора қў-ришга тўғри келди. Ко-манда устозлари О. Ба-зилевич ва В. Бубукин-ларнинг ўрнига клуб-

нинг собиқ ўйинчилар-и спорт мастери Альберт Шестернев,

спорт мастери Сергей Ольшанскийлар тре-нер этиб тайинланди.

Ана шундан кейин команда ўйинида жид-дий ўзгариш рўй бер-ди. Марказий армия спорт клуби футболчи-лари «Нефтич» коман-даси спортчиларини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратганларидан ке-ян хавфли зонадан бутунлай тарқ этишди.

Москвалик армиячи-лар 1936 йилдан буён мамлакат биринчили-гининг олий лигасида қат-нашиб келишмоқда. Улар уч марта мамла-кат биринчилигининг кумуш, олти марта чемпион бўлишган. Қисқа қилиб айтганда, коман-

да мамлакатимиздаги энг кенса ва машҳур клублардан бири ҳисоб-ланади.

Москвалик армиячи-лар олий лигада пахта-корчилар билан шу кунга қадар 33 марта беллашган. 13 учра-шу армиячилар, 8 уч-рашу пахтакорчилар фойдасига ҳал бўлган, 12 учрашува эса очко-лар баҳам қўрилган.

Биринчи давра учра-шуви Лёвов шаҳрида ўтказилган эди. Май-дон эгалари сифатида беллашган армиячилар бу ерда 0:1 ҳисобида мағлубиятга учрашган.

Бугунги учрашу шу босндан ҳам кескин ва мурасасиз бўлиши ну-тишмоқда.

ЎЗБОШИМЧАЛИК ОҚИБАТИ

Утган шанба кун соат 23 лар атрофида Ле-нин райониди II Качу-ринер провезида юз берган кўнгилсиз воқеа Тошкент шаҳар ёнги муҳофазаси бошқармаси ва шаҳар газ бошқарма-си авария-диспетчерски ходимларини оёққа тур-газди. Ана шу провезде-га газ тақсимлаш колонка-сидан ёнги чика бош-лаган эди.

Воқеа бундай бўлган. Ана шу провезиди 6-уйида истиқомат қилу-вачи Василий Иванович Иванов ўз квартирасига ўзбошимчалик билан

ҳужматсиз асосда газ тушириб олиш макса-дида хар мақомга йўр-ғалайдиган, уста кўрма-ган шоғирдин юмушга ёллаган. «Ўзавтотехоб-служиванининг техноло-гик комплекслар ва таъминот ишлаб чиқа-риш бошқармасида В. И. Иванов юрист ла-

возиимда ишлаб тури-шига қарамай ана шун-дай кечирилмас ноқўя ишга қўл урган.

Ушга ёланган номаъ-лум шахс газ тақсимла-гичнинг заводиқасини очиб барча хонадонлар-га оқадиган газни бер-китган, заводиқани ши-кастлангирган. Натижада худди шу ердан ёнги кишичи рўй берган.

Ўт ўчирувчилар ва газ-чилар бу кўнгилсиз хо-дисани бартараф этиб провездедаги хонадон-ларга газ оқимини йўл-га қўйди.

Бу кўнгилсиз иш оқи-батда кутилмаганда портлаш, ёнги, киши-ларнинг заҳарланиш ҳо-лати юз бериши, энча моддий зарар етказили-ши мумкин эди.

Ноқўя ишга бош суқ-қан В. И. Иванов келтир-ган зарарини тўлайди-ган бўлди.

М. ПУЛАТОВ.

Редактор Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/ХI да Арнаснага кўра, 20/ХI да Қиёмат қарз, 21/ХIда Бой ила хизматчи (11.00, 15.00).

МУҚИМИЯ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/ХI да Заҳар ичган даъвогар, 20/ХI да Ўзбекистон ССР да хиз-мат нурсатган артист Бахтиёр Ихтиёров ва солист Ш. Рўзиоку-новнинг ижодий кечаси, 21/ХI да Лайли ва Мажнун.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 19/ХI дан бошлаб РСФСР ҳалқ ар-тисти Иван Рубан раҳбарлигидаги ёввойи ҳайвонлар аттракцион-ининг гастроллари (19.30).

КИНО

19 НОЯБРДА

ҲУЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«БҒИДОҚЛАР» — Восток.

«НАШТАР» №99 — Ҳамза ном-ли.

«ГУГУРТ» — Янгйобод.

«ЖИНОЯТКОРОНА БЕПАРВО-ЛИК» — Ғунча.

«БОЛАЛАР СОҒИГИНИ ЭХТИЕТ ҚИЛИНГ» — Собир Раҳимов ном-ли.

«ТУГАЛЛАНМАГАН СУХВАТ» — Тошкент Советининг 50 йиллиги ном-ли.

«ЯНА ГРИПП ҲАҚИДА» — Тинч-лик.

«О. СПОРТ СЕН—ШОДЛИКСАН!» — Сергели.

«ВУЗИЛМАС ИТТИФОҚ» — Друж-ба.

«РАҚС БАЙРАМИ» — Фести-валь.

«БУ ХАВФЛИ» — Мир.

«ЕНГИН ВА БЕПАРВОЛИК» — ВЛКСМ 30 йиллиги номли.

«ТАМАКИ ҚИРОЛИНИНГ СОВҒА-СИ» — Лисуну номли.

«УТ БИЛАН ҒИНА